

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/203/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114227077
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4114227077.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v spore žalobcov: G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX/C, XXX XX G., F.: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou GSH Legal, s.r.o., so sídlom Lazaretská 3/A, 811 08 G., F.: 47 232 544, proti žalovanému: S. V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. XXX, zastúpenému JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom so sídlom Farská XX, 949 XX Nitra, o zaplatenie sumy 6.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 16C/XX3/2XX5-242 zo dňa 17.06.2XX9 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. a vo výroku III. o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6.000 eur od 10.01.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo zvyšku súd žalobu zamietol a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 37 ods. 1, 2, § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 524 ods. 1, § 517 ods. 1, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 6.000 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Svoju žalobu odôvodnil tým, že S. M. ako fyzická osoba dňa 08.02.2013 omylom, bez právneho dôvodu, vložila na účet žalovaného sumu v celkovej výške 6.000 eur. Žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 26.05.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a S. M. nadobudol pohľadávku vo výške 6.000 eur. Prostredníctvom advokátskej kancelárie dňa 17.07.2014 zaslal žalovanému výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia, no žalovaný nereagoval a finančné prostriedky nevydal. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že peňažné prostriedky v celom rozsahu vrátil ešte predtým, než bol vyzvaný na zaplatenie; úhradu podľa jeho tvrdenia vykonal postupne vo forme splátok prostredníctvom svojej manželky v dňoch 02.04.2013 v sume 250 eur, dňa 05.04.2013 v sume 300 eur, dňa 10.04.2013 v sume 230 eur, dňa 13.04.2013 v sume 500 eur, dňa 19.04.2013 v sume 3000 eur, dňa 26.04.2013 v sume 550 eur, dňa 30.05.2013 v sume 300 eur a dňa 01.06.2013 v sume 1.000 eur. Namietal i aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu.

2. Súd prvej inštancie po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov, a to najmä výsluchu žalobcu, výsluchu svedka, výdavkového dokladu a čestného vyhlásenia dospel k záveru, že aktívna legitimitácia žalobcu je daná. Hoci žalobca vo svojej žalobe uvádzal, že pohľadávku nadobudol titulom zmluvy o postúpení pohľadávky, počas konania vyplynulo, že to bol práve žalobca, kto S. M. dal sumu 6.000

eur spolu s číslom účtu, na ktorý ich mala vložiť, pričom finančné prostriedky vo výške 6.000 eur boli vo vlastníctve žalobcu. Hoci túto skutočnosť žalovaný spochybnil, opak sa mu v konaní nepodarilo preukázať. Za tejto situácie sa Zmluva o postúpení pohľadávok javí ako neplatná, pretože postupca (S. M.) nikdy nebola vlastníčkou finančných prostriedkov, ktoré vkladala na účet žalovaného. Obrana žalovaného spočívala aj v tvrdení, že medzi spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o., prípadne žalobcom, a manželkou žalovaného mal existovať záväzkový vzťah, na základe ktorého boli na jeho účet vložené finančné prostriedky vo výške 6.130 eur. Len na základe tvrdenia žalovaného a poukázania na žalobcom uvedené rozpory v tvrdeniach, nebolo možné konštatovať, že sa žalovanému svoje tvrdenie podarilo aj relevantne preukázať, a tak žalovaný ohľadom svojho tvrdenia neunesol dôkazné bremeno. Bolo na ňom, aby bez akýchkoľvek pochybností svoju obranu nielen tvrdil, ale pre unesenie svojej dôkaznej povinnosti aj dostatočne preukázal, čo sa však nestalo. Žalobca dostatočne preukázal, že ako vlastníč finančných prostriedkov tieto odovzdal svedkyňi M., ktorá ich poukázala na účet žalovaného bez právneho dôvodu. Žalovaný na druhej strane nepreukázal existenciu právneho titulu, na základe ktorého jemu, resp. jeho manželke, tieto prostriedky mali byť poskytnuté, preto súd prijal záver, že ide o plnenie bez právneho dôvodu, čím na strane žalovaného vzniklo bezdôvodného obohatenie.

3. S ohľadom na uvedené súd žalobcovi žalovanú sumu priznal aj s úrokmi z omeškania, keďže žalovaný sa dostal s plnením do omeškania. V danom prípade nebol čas splnenia dohodnutý, ustanovený právnym predpisom ani určený v rozhodnutí, preto bol žalovaný povinný splniť svoj dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Súd za prvý deň omeškania považoval deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému, a to deň 10.01.2015, keďže žaloba bola žalovanému doručená dňa 09.01.2015. Ku dňu 10.01.2015 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky predstavovala 0,05 %, preto súd žalobcom priznal nárok na úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6.000 eur od 10.01.2015 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“), a žalobcovi, ktorý mal v istine plný úspech vo veci, priznal proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. V súvislosti s aktívnou legitimáciou žalobcu uviedol, že počas celého konania nedošlo k spochybneniu vzniku nároku žalobcu titulom zmluvy o postúpení pohľadávky. Uviedol, že žalobca sa ani len náznakom nevyjadril, že by finančné prostriedky patrili jemu ako fyzickej osobe. Ani náznakom nepoukázal na pokladničný doklad č. 12 zo dňa 08.02.2013. Na pojednávaní dňa 23.06.2016 bol žalobca osobne prítomný, pričom sa nezmienil o tom, že by disponoval pokladničným dokladom č. 12 zo dňa 08.02.2013, a len sa mlčky pridrižoval vyjadrenia jeho právnej zástupkyne, že aktívna vecná legitimácia je daná zmluvou o postúpení pohľadávky. Pokladničný doklad č. 12 zo dňa 08.02.2013 bol vyhotovený účelovo a vyfabrikovaný pre účely konania. Ak by ním žalobca disponoval v čase podania žaloby, nemal by dôvod ho nepredložiť, a vyhotovovať účelovú zmluvu o postúpení pohľadávky a ňou zakladať svoj nárok. Súd sa nevysporiadal s tým, prečo žalobca predložil pokladničný doklad č. 12 a prehlásenie obchodnej spoločnosti MAX - leas, s.r.o., až v závere konania, a či boli tieto doklady účelové. Súd nevzal do úvahy všetky skutočnosti, že peňažné prostriedky nepatria žalobcovi. Žalobca od začiatku konania vystupoval ako konateľ obchodnej spoločnosti NOREA-leas, s.r.o., a až do vyjadrenia žalovaného neuviedol, že by pôsobil ako fyzická osoba - živnostník a že mu patria peňažné prostriedky. Namietal neprijatie jeho tvrdení s odôvodnením, že neboli preukázané. Súd sa podľa neho nevysporiadal s tým, prečo žalobca - ak poskytol peňažné prostriedky ako fyzická osoba - hľadal číslo účtu p. S. v databázach obchodných spoločností. Poukázal na rozdielny postup pri hodnotení dôkazov pri porovnaní preukázania záväzkového vzťahu medzi p. S. a žalobcom, a manželkou žalovaného a žalobcom, resp. spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o. Žalovaným uvedené konkrétne splátky nemohli byť splátkami záväzku zo Zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, ako tvrdil žalobca, pretože ten tvrdil, že k splateniu tohto záväzku došlo do 31.05.2013, ale posledná splátka vo výške 1.000 eur bola zo dňa 01.06.2013. Nestotožnil sa ani so záverom, že neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojich tvrdení.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že dovtedy nesporná skutočnosť o aktívnej legitimácii žalobcu sa stala spornou až po poslednom vyjadrení žalovaného zo dňa 16.04.2019, preto žalobca nepovažoval za potrebné predložiť do konania dôkaz, ktorým by potvrdil nesporné skutočnosti. Je logické, že žalobca predložil dôkazy za účelom objasnenia skutočností namietaných žalovaným až po ich namietaní. Žalovaný na jednej strane tvrdil,

že finančné prostriedky nepatria žalobcovi, a na druhej strane tvrdí, že medzi žalobcom a manželkou žalovaného existoval nejaký záväzkový vzťah, pre ktorý žalobca na účet žalovaného vložil finančné prostriedky. Žalobca od začiatku tvrdil, že je vlastníkom finančných prostriedkov, a nie S. M., inak by nepotrebovala pokyn od žalobcu na nakladanie s tými peňažnými prostriedkami. Zmluva o postúpení pohľadávky bola uzatvorená len z procesnej opatrnosti, aby súd neodvodzoval aktívnu legitimáciu od vkladateľky týchto finančných prostriedkov na účet. Odmietol akékoľvek dohady o údajnom účelovom vykonštruovaní dôkazov. Existenciu záväzkového vzťahu medzi žalobcom, resp. spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o., žalovaný nepreukázal. Na základe vykonaného dokazovania nebolo úlohou súdu určiť, či mali byť finančné prostriedky vložené na účet p. S. alebo na účet žalovaného, ale posúdiť, či existoval právny dôvod, ktorý by oprávňoval žalovaného prijať a ponechať si plnenie. Súd sa k existencii záväzkového vzťahu s p. S. vyslovene nevyjadril, pretože posúdenie jeho existencie nebolo predmetom tohto konania. Žalovaný existenciu právneho dôvodu na plnenie nepreukázal a nepreukázal ani vrátenie finančných prostriedkov žalobcovi. Pokiaľ by bolo tvrdenie o vrátení finančných prostriedkov pravdivé, potom by žalovanému nič nebránilo v tom, aby súdu predložil potvrdenia, ktorými by na jednej strane preukázal vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých zo Zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, a nad rámec toho aj ďalšie potvrdenia, ktorými by preukázal vrátenie finančných prostriedkov v sume 6.000 eur.

6. Žalovaný v následnej reakcii zotrval na podanom odvolaní a aj na predchádzajúcich vyjadreniach, ktoré sú správne a relevantné.

7. Žalobca potom vo vyjadrení rovnako zotrval na svojom stanovisku k odvolaniu.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c), § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Pritom postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1, 2 prvej vety CSP, podľa ktorého: (1) Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. (2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Podľa obsahu spisu sa žalobca podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 6.000 eura s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia na tom základe, že S. M. ako fyzická osoba dňa 08.02.2013 omylom, bez právneho dôvodu, vložila na účet žalovaného uvedené finančné prostriedky. Žalobca túto pohľadávku vo výške 6.000 eur nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 26.05.2014 uzatvorenej s S. M.. Prostredníctvom advokátskej kancelárie dňa 17.07.2014 žalobca zaslal žalovanému výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia, no žalovaný nereagoval a finančné prostriedky nevydal. Žalovaný vo svojich vyjadreniach naopak namietal, že finančné prostriedky žalobcovi vrátil formou konkrétne uvedených splátok a súčasne poukázal na existenciu záväzkového vzťahu medzi žalobcom, resp. spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o., a manželkou žalovaného. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6.000 eur od 10.01.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom vo zvyšnej časti (prevyšujúce úroky z omeškania) žalobu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu vo vyhovujúcom výroku podal odvolanie žalovaný. Zamietajúci výrok týkajúci sa zvyšnej časti žaloby v dôsledku absencie odvolania žalobcu nadobudol právoplatnosť.

10. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania, pričom právny nárok žalobcu ako postupníka (§ 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka) odôvodnil z dokazovania vyplývajúcim nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 489, § 451 ods. 1,2, § 456 Občianskeho zákonníka). Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia

vznikne za splnenia určitých predpokladov: a) vznik bezdôvodného obohatenia objektívne merateľného v peňažných jednotkách na strane určitej osoby (obohatený), b) k získaniu majetkového prospechu na strane obohateného došlo na základe právnych skutočností, ktoré sú výslovne uvedené v zákone (§ 451 ods. 2 a § 454 Občianskeho zákonníka), c) vznik majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, ktorá postihuje inú určitú osobu (oprávneného), pričom táto majetková ujma zodpovedá zmienenému bezdôvodnému obohateniu na strane obohateného, d) nejde o prípad bezdôvodného obohatenia, keď zákon napriek majetkovému prospechu vznik bezdôvodného obohatenia výslovne neustanovuje. Medzi konkrétne skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia patrí: a) plnenie bez právneho dôvodu, pričom nerozhoduje, či strany o neexistencii právneho dôvodu na plnenie vedeli alebo nie, b) plnenie z neplatného právneho úkonu, c) plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, d) majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, e) bezdôvodné plnenie za iného, kde ten, kto mal povinnosť plniť neplnil a ten kto plnil, túto povinnosť v skutočnosti nemal. Dôkaz o existencii bezdôvodného obohatenia na strane obohateného musí ponúknuť postihnutý, ktorý žalobou na súde žiada o vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. jeho peňažnú náhradu.

11. Subjektmi záväzkového právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia sú ten, na koho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané (oprávnený subjekt), a ten, kto bezdôvodné obohatenie získal (povinný subjekt - obohatený). Týmito subjektmi môžu byť na oboch stranách ako fyzická osoba, tak právnická osoba. Predmetom bezdôvodného obohatenia môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktorých hodnotu možno vyjadriť v peniazoch. Bezdôvodné obohatenie môže vzniknúť nielen získaním vecí či peňazí, ale aj postúpením pohľadávky (postúpením pohľadávky na inú osobu bez právneho dôvodu), zriadením práva (napr. získaním práva na vecné bremeno, hoci na to nebol právny dôvod), získaním majetkovej hodnoty z podaného výkonu (napr. vykonanie prác u subjektu, ktorý na to nemal právny dôvod) a pod.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v nadväznosti na dôvody podaného odvolania sa s ohľadom na obsah spisu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť tohto rozsudku. Súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností, dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil aj pochybnosti o aktívnej legitímácii žalobcu a pri rozhodovaní vychádzal zo spoľahlivých a dostatočných podkladov pre vyhovieť žalobe. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne rozobral v rozsudku, ktorý nemožno považovať za arbitrárny; rozsudok je dostatočne odôvodnený a presvedčivý (§ 220 ods. 2 CSP) a jeho znenie dáva odpoveď na všetky pochybnosti namietané počas konania žalovaným. Odvolací súd tento rozsudok považoval za vecne správny, a tak odvolanie žalovaného posúdil ako neopodstatnené. Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybníť správnosť napadnutého rozhodnutia; v odvolaní vlastne uvádzal obdobné námietky, aké prezentoval vo vyjadrení k veci zo dňa 16.04.2019 a aj na poslednom prvoinštančnom pojednávaní. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v konečnom dôsledku preukázal opodstatnenosť svojej žaloby, ktorej súd prvej inštancie vyhovel z dôvodu preukázania odôvodnenosti nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným bez právneho dôvodu, pričom nebolo preukázané, že by žalovaný sumu 6.000 eur vrátil tomu, na úkor koho ju bezdôvodne získal (§ 456 Občianskeho zákonníka).

13. Súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako osoby, ktorá podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože jej nedostatok žalovaný v spore namietal. Vo všeobecnosti sa pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou, v súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť sporových strán vyplývajúce/a z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má tá zo strán, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia), alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie sporovej strany v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Súd žalobu zamietal so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vtedy, ak sa v konaní preukáže, že žalujúci subjekt nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie. V tomto spore súd prvej inštancie na podklade vykonaných dôkazov prijal správny záver o danosti aktívnej legitímácii žalobcu, lebo bolo preukázané, že finančné prostriedky vkladané S. M. na bankový účet žalovaného nepatrili spoločnosti, ktorá ju zamestnávala, a nepatrili ani jej. Pokiaľ aj došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej uzavretie žalobca vysvetlil, táto bola pre rozpor so

zákonom absolútne neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), pretože označená osoba postupcu (S. M.) nemala voči žalovanému žiadnu pohľadávku, ktorú by mohla žalobcovi postúpiť.

14. Žalobca bol nositeľom subjektívneho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože mu sporné finančné prostriedky patrili, a to aj napriek jeho prvotnému tvrdeniu, že pohľadávku nadobudol od uvedenej osoby. Sám to neskôr vysvetľoval tým, že peniaze vložila na účet žalovaného S. M. a keď chcel platbu v banke reklamovať, potreboval voči banke konať v mene S. M. ako vkladateľky, a v nadväznosti na to potom dňa 26.05.2014 spísali zmluvu o postúpení pohľadávky. Aktívnu legitimáciu žalobcu v konečnom dôsledku nespochybnilo uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky, o ktorú žalobca pôvodne žalobu opieral. Podstatné totiž bolo to, že svedkyňa M. potvrdila, že sumu 6.000 eur jej dal žalobca s pokynom ich vložiť na konkrétne číslo účtu a že nešlo o jej peniaze. Námietky žalovaného smerujúce k posúdeniu pokladničného dokladu č. 12 zo dňa 08.02.2013, ktorý spolu s čestným vyhlásením spoločnosti MAX-leas, s.r.o., preukázali žalobcovu vlasťníctvo finančných prostriedkov vo výške 6.000 eur ako účelového a vyfabrikovaného, odvolací súd posúdil ako neopodstatnené, keďže tieto námietky zostali nepreukázané. Žalobca síce predmetný pokladničný doklad predložil až v závere súdneho konania, bolo to však hneď po tom, ako žalovaný začal spochybňovať jeho aktívnu vecnú legitimáciu, pričom dovtedy aktívnu vecnú legitimáciu preukazoval zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 26.05.2014, ktorú žalovaný nespochybňoval. Zo žiadneho vykonaného dôkazu nevyplýva, že by išlo o finančné prostriedky spoločnosti NOREA-leas, s.r.o. (teraz MAX-leas, s.r.o.).

15. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia a jednak dôkaznú povinnosť. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, strana uniesla bremeno tvrdenia a aj bremeno dôkazu (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 6/2010). Kto a v akom rozsahu dôkazné bremeno má, určujú normy hmotného práva, a v zásade ho má ten, v čom záujme je dokazovanie určitej skutočnosti. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týka povinnosť strany tvrdiť a označiť dôkazy na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. V závislosti na hypotéze právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 185/2017). Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci a keď výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti a ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností má tá strana sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 52/2010).

16. Pokiaľ by mal byť v konaní úspešný žalovaný, bolo z jeho strany potrebné preukázať, že na plnenie sumy 6.000 eur zo strany žalobcu existoval relevantný právny dôvod, resp. že peniaze potom žalobcovi vrátil. Žalovaný tvrdil, že právnym dôvodom, pre ktorý prišli peniaze na jeho účet, bol existujúci záväzkový vzťah medzi jeho manželkou a žalobcom, resp. spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o., pričom tieto prostriedky boli vrátené z účtu jeho manželky splátkami v dňoch 02.04.2013 v sume 250 eur, dňa 05.04.2013 v sume 300 eur, dňa 10.04.2013 v sume 230 eur, dňa 13.04.2013 v sume 500 eur, dňa 19.04.2013 v sume 3000 eur, dňa 26.04.2013 v sume 550 eur, dňa 30.05.2013 v sume 300 eur a dňa 01.06.2013 v sume 1.000 eur, spolu vo výške 6.130 eur. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že za situácie, keď sa nepodarilo žiadnymi prostriedkami zabezpečiť svedeckú výpoveď manželky žalovaného k danému tvrdeniu a žalovaný nepredložil žiadne ďalšie dôkazy, potom jeho tvrdenie o existencii záväzkového vzťahu nebolo možné považovať za preukázané len na základe poukazu na nezrovnalosti v tvrdeniach žalobcu. Tvrdenie o úhrade peňažných prostriedkov vo forme splátok nebolo dostatočným spôsobom preukázané, hlavne za situácie, že medzi žalobcom a manželkou žalovaného došlo k uzatvoreniu zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012; preto sa pravdivejšie javí záver, že žalovaným uvedené splátky, ktoré boli poukazované z účtu jeho manželky, nie z účtu žalovaného, na ktorý sumu 6.000 eur S. M. vložila, boli splátkami v zmysle uzatvorenej zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012. Tento záver podporuje aj to, že celková výška súm uhradených splátok prevyšuje sumu 6.000 eur, pričom splátky boli uhradené z účtu manželky žalovaného a na účet, ktorý bol dohodnutý v zmluve o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, t.j. účet manželky žalobcu.

17. Ani žalobcovo nepresné uvedenie o celkovej splatnosti záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012 nebolo spôsobilé preukázať, že tieto splátky boli vrátením bezdôvodného obohatenia. Žalovaný v odvolaní odkazoval na vyjadrenie žalobcu, že splátky záväzku zo zmluvy o finančnej výpomoci boli zaplatené do 31.05.2013, z čoho vyvodil, že ním jednotlivovo vymenované splátky medzi 02.04.2013 a 01.06.2013 boli splátkami sumy 6.000 eur, pretože boli uhradené po 31.05.2013 (splátka zo dňa 01.06.2013 v sume 1.000 eur). Vyjadrenie na pojednávaní dňa 23.06.2016, kedy uviedol: „... neviem teraz povedať, kedy bol uhradený ten zbytok, ale financie boli uhradené do 31.05.2013, ...“ bolo také nepresné a zmätočné, že na jeho základe nebolo možné konštatovať, že záväzok vyplývajúci zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012 bol manželkou žalovaného uhradený do 31.05.2013. Nakoniec aj sám žalobca následne na pojednávaní uviedol, že na vyjadrovanie sa ku skutočnostiam ohľadne splatnosti záväzku manželky žalovaného sa na pojednávanie nepripravoval. Námietku žalovaného, že splátky medzi 02.04.2013 a 01.06.2013 nemohli byť splátkami záväzku zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, ale boli vrátením bezdôvodného obohatenia, bolo teda nutné posúdiť ako nedôvodnú. V tejto súvislosti treba poukázať na obsah výpovede svedkyne M. o tom, že spoločnosť NOREA-least, s.r.o. (neskôr MAX - leas, s.r.o.) vždy uzatvára zmluvy, ktorými poskytovala finančné prostriedky, v písomnej forme, a tak ak by medzi manželkou žalovaného a touto spoločnosťou existoval nejaký záväzkový vzťah tvrdený žalovaným, jeho existencia by bola preukázateľná písomnou zmluvou. Aj pri uzatváraní zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012 alebo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 31.01.2013 medzi manželkou žalovaného a žalobcom mala zmluva písomnú formu. Žalovaný pri tvrdení, že splátky spolu vo výške 6.130 eur boli splátkami vrátenia bezdôvodného obohatenia a nie plneniami vyplývajúcimi zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, mal pred súdom prvej inštancie preukázať uhradenie splátok, ktoré podľa jeho názoru boli splátkami vyplývajúcimi zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, t. j. splátok odlišných od ním uvedených splátok.

18. V súvislosti s námietkou žalovaného, že súd sa nevysvetlil, prečo žalobca - keď poskytoval peňažné prostriedky ako fyzická osoba - hľadal číslo účtu p. S. (ktorému mala byť suma 6.000 eur v skutočnosti poukázaná) v databázach obchodných spoločností, je potrebné uviesť, že táto žalovaným namietaná skutočnosť je pre toto sporové konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia irelevantná, pretože úlohou súdu prvej inštancie bolo preskúmať existenciu právneho dôvodu, ktorý by oprávňoval žalovaného prijať a ponechať si žalobcovo plnenie, a nie skúmať existenciu záväzkového vzťahu žalobcu s inou osobou. Námietka súvisiaca s hľadaním čísla účtu inej osoby v databázach obchodných spoločností je pre toto konanie právne bezvýznamná.

19. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností a prijatého záveru súdu prvej inštancie, že žalovaný dostatočným spôsobom nepreukázal existenciu právneho dôvodu na prijatie finančných prostriedkov od žalobcu a ich ponechanie a že zároveň nepreukázal vrátenie požadovaného bezdôvodného obohatenia žalobcovi, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny vo výrokoch I. a III. potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho presvedčivé odôvodnenie.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov vynaložených v tomto štádiu konania. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).